

Mogelijkheden om naar de rechter te stappen ter bescherming van het milieu -

Letland

Ova je stranica strojno prevedena i njezina kvaliteta nije zajamčena.

1. Constitutionele grondslagen
2. Rechterlijke macht
- #II
4. Gevallen toegang tot informatie
5. Toegang tot de rechter inzake inspraak van het publiek
6. Toegang tot de rechter tegen handelingen of nalatigheden
7. Andere vormen van toegang tot justitie
8. Procesbevoegdheid
9. Rechtsbijstand
10. Bewijs
11. Dwangmaatregelen
12. Kosten
13. Mechanismen voor financiële bijstand
14. Tijdigheid
15. Andere kwesties
16. Om een buitenlander
17. Grensoverschrijdende zaken

I. constitutionele grondslagen

Volgens de Grondwet (Satversme) van de Republiek Letland, de staat beschermt het recht van eenieder om te leven in een gunstig klimaat door informatie te verstrekken over de voorwaarden en door de bevordering van het behoud en de verbetering van het milieu. Het grondwettelijke recht behelst met name:

- 1) het procedurele aspect: het recht van het publiek op toegang tot milieu-informatie, het recht op participatie in besluitvorming in milieuaangelegenheden;
- 2) het wezenlijke aspect: het recht van het publiek om te verlangen dat de overheid of particulieren deze handelingen of nalatigheden te beëindigen die een negatieve invloed kunnen hebben op de kwaliteit van het milieu, schade of dreiging van schade voor de gezondheid of het leven, of andere rechtsbelangen.

De grondwettelijke bepalingen rechtstreeks kan worden toegepast zowel in de administratieve procedure en bij het Gerecht is ingediend. Burgers kunnen zich beroepen op het bepaalde in welke fase van administratieve of gerechtelijke procedures.

Het internationale recht, met inbegrip van het Verdrag van Aarhus, kan ook rechtstreeks worden toegepast door administratieve instanties en door het Hof. Indien een conflict tussen een juridische norm in het internationaal recht en een norm in Lets recht van dezelfde rechtskracht wordt bepaald, de wettelijke norm in het internationaal recht wordt toegepast.

II. Rechterlijke macht

Er is een drie niveau rechtssysteem in Letland.

Het eerste niveau bestaat uit 34 districtsrechtbank (gemeentelijke) rechtbanken voor burgerlijke en strafzaken en een administratieve rechtbank, bestaande uit 5 gerechtsgebouwen in verschillende steden en betrekking hebben op het hele grondgebied van Letland, voor administratieve zaken.

Het tweede niveau is samengesteld uit 5 regionale rechtbanken voor burgerlijke en strafzaken en een regionale administratieve rechtbank voor bestuursrechtelijke zaken. De regionale rechtbanken zijn rechtbanken van beroep voor burgerlijke, strafrechtelijke en administratieve zaken die reeds zijn gehoord in arrondissementsrechtbanken. De regionale rechtbanken zijn bevoegd de rechtbanken van eerste aanleg in bepaalde categorieën van gevallen die zijn opgenomen in het procesrecht.

Het hooggerechtshof is het derde niveau Hof. Het bestaat uit:

- 1) de kamer voor civiele zaken en de kamer van strafzaken, werking als de Court of Appeal in civiel- en strafrechtelijke zaken die regionale rechtbanken zijn berecht door de rechtbanken van eerste aanleg.
- 2) de Senaat, onderverdeeld in drie afdelingen en fungeren als cassatierechter voor alle civiel-, straf- en bestuursrechtelijke zaken.

In de regel wordt de civiele, strafrechtelijke en administratieve zaken kan worden herzien bij alle drie rechterlijke instanties. Twee rechterlijke instanties evenwel alleen worden toegestaan voor bepaalde categorieën van civiel- en bestuursrechtelijke zaken. Deze uitzonderingen zijn uiteengezet in het burgerlijk procesrecht voor kleine civiele vorderingen, alsook in verschillende bijzondere wetgeving de bepaling van administratieve procedure, bijvoorbeeld met betrekking tot Europese burgers" verzoeken om informatie of overheidsopdrachten. Er zijn verschillende soorten problemen behandeld in slechts één geval (bijvoorbeeld gevallen van asielzoekers).

Naar Lets recht, procedures in verband met administratieve inbreuken (inbreuken) bestaan. Indien een persoon begaat een strafbaar feit opgenomen in het wetboek administratieve delicten, de sanctie wordt opgelegd door een administratieve instantie. Sancties die zijn opgelegd door bestuurlijke instanties kan beroep worden ingesteld bij de districtsrechtbank (gemeentelijke rechtbanken — d.w.z. de gewone rechtbanken voor burgerlijke en strafzaken. Beslissingen van rechters van de districtsrechtbank (gemeentelijke rechtbanken beroep kan worden ingesteld bij de regionale rechtbanken. De beslissingen van regionale rechtbanken zijn definitief en niet vatbaar voor beroep.

Zaken worden berecht door professionele rechters zijn onafhankelijk en slechts onderworpen aan wetgeving. De aanbestedende gevallen openstaat voor het publiek, met uitzonderingen alleen in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of andere belangrijke waarden bij wet beschermd. Indien het Hof, overeenkomstig de wet, voert de schriftelijke procedures, vonnissen toegankelijk zijn voor het publiek.

De taal van de rechtbanken is Lets. Zwakke deelnemers vlotheid in de officiële taal kunnen deelnemen aan besprekingen met de hulp van een tolk. De Rekenkamer geeft een tolk in die gevallen voorgeschreven door het procesrecht.

Het ontbreken van gespecialiseerde rechtbanken in Letland.

Zaken betreffende de naleving van wetten met de grondwet of de naleving van andere normatieve handelingen met de wettelijke normen van hogere rang worden beoordeeld door het Grondwettelijk Hof. De constitutionele petitie is toegestaan, d.w.z. de burgers verzoekschriften kunnen indienen als zij van mening zijn dat een normatieve handeling in strijd is met hun fundamentele rechten door de grondwet beschermd. De constitutionele petitie is alleen toegestaan nadat de gewone rechtsmiddelen (overheidsinstellingen, de gerechten met algemene bevoegdheid) zijn uitgeput.

Er is geen speciale rechtbank of quasi-court over milieuzaken.

Indien een persoon van oordeel is dat een administratief besluit of maatregel, alsook verzuim, in strijd is met het Gemeenschapsrecht ter bescherming van het milieu en de natuur, of kan leiden tot schade of dreiging van schade aan milieu, kan hij/zij zich tot de administratieve rechtbank van toepassing. Aangezien milieuproblemen in de meeste gevallen worden vereffend door middel van administratieve besluiten (bouwvergunningen, vergunningen, milieuvergunningen watergebruik, enz.) worden meestal beoordeeld door de administratieve rechtbank. De uitoefening van de rechten toe te passen voor de rechter mag er niet toe leiden dat op zichzelf geen negatieve weerslag, met inbegrip van vraagstukken die vallen onder het privaatrecht, aan de aanvrager.

In burgerlijke rechtsvordering kan een burger een schadevergoeding kan worden veroorzaakt door een persoon, indien deze persoon een inbreuk heeft gepleegd op, onder meer, voorschriften met betrekking tot milieukwesties en aldus schade veroorzaakt aan de eiser. Overheidsinstanties, handelend namens de staat, schade aan het milieu kan vorderen.

Burgers die informatie over strafbare feiten waarbij de schade voor het milieu moet iedere ambtenaar of instelling die gemachtigd is om een strafrechtelijke procedure (de politie, het parket).

„forum shopping” wordt uitgesloten in de administratieve rechtbanken. Er is een mogelijkheid om te kiezen welke rechter in burgerlijke zaken: In het algemeen moet een vordering worden ingesteld: bij een gerecht van de woonplaats van de verweerder (voor natuurlijke personen) of het adres van de verweerder (voor rechtspersonen); burgerlijk procesrecht kan echter in specifieke gevallen ook bevoegd, in overeenstemming met de keuze van de eiser of overeenkomstig de contractuele bepalingen, voor zover die bestaan (zie territoriale bevoegdheid). http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_lat_en.htm#B.II.

In haar beroepschrift administratieve besluiten aan de administratieve rechtbank van de persoon:

- 1) nietig te verklaren of nietig te verklaren (geheel of gedeeltelijk), of de litigieuze beschikking onwettig te verklaren; Indien het beroep wordt toegewezen, kan het Gerecht ook, indien nodig, het administratieve orgaan ertoe aan de gevolgen van het administratieve besluit;
- 2) te verklaren dat reeds hebben gedaan, reële of geplande acties in de toekomst te corrigeren en de gevolgen daarvan;
- 3) de administratieve instelling ertoe verplichten om een gunstige beschikking te geven;
- 4) als bestaande of niet-bestaande bepaalde twijfelachtige juridische betrekkingen;
- 5) ertoe te verplichten om de overeenkomst te sluiten, deze overeenkomst te beëindigen, te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit deze overeenkomst of aangegeven verplichtingen daarvan voldaan.

Het is mogelijk beroep in te stellen tegen de schending van procedureregels, zelfs wanneer de verzoeker wordt voldaan met de definitieve beslissing, maar in dit specifieke geval persoon moet aantonen dat er een substantiële schending van zijn/haar rechten tot het instellen van beroep voor het Gerecht.

Indien een persoon van oordeel is dat het administratieve besluit, handelen of nalaten heeft veroorzaakt financiële schade of lichamelijk letsel (met inbegrip van immateriële schade), hij/zij aanspraak kan maken op vergoeding van de administratieve rechter. De claim mag worden opgenomen in het schriftelijk beroep tegen de administratieve beslissing of, indien de vergoeding niet is beweerd gelijktijdig met het beroep van het administratief besluit, een afzonderlijke vordering tot schadevergoeding kan worden ingediend na de definitieve beslissing over de onrechtmatigheid van de beslissing (beroep) is geweest.

De administratieve rechtbank kunnen aangevochten besluit nietig te verklaren (geheel of gedeeltelijk), maar zij heeft geen bevoegdheid tot wijziging van de inhoud van de beslissing over eigen bijvoorbeeld wijzigingen aanbrengen in de voorwaarden van de bouwvergunning. In specifieke gevallen kan het Hof de bevoegdheid geven tot wijziging van het aangevochten besluit, maar zijn er geen bepalingen in de verordeningen.

De zaken worden behandeld volgens dezelfde procedureregels als andere administratieve zaken. Sommige normatieve handelingen betreffende milieuvraagstukken specifieke regels zijn voorzien voor beslissingen inzake het milieu bijzonder aantrekkelijk. Zo zouden burgers kan beroep aantekenen tegen de voorwaarden van de vergunningen voor verontreinigende activiteiten tijdens de gehele geldigheidsduur die sterk afwijkt van de algemene regel beroep aan te tekenen tegen elke beslissing binnen een maand na de dag van de inwerkingtreding ervan.

De administratieve rechtbank behandelt de zaak strikt binnen de grenzen van de aanvrager. Het Hof kan onderzoeken of de vordering niet wijzigen besluiten geen schriftelijk beroep ingesteld door de aanvrager op eigen initiatief. Binnen deze formele grenzen, is het Hof bevoegd de beschikking volledig te onderzoeken: de verificatie van de feitelijke grondslag voor de afgifte van een individuele beslissing het recht juist heeft toegepast en is, overeenkomstig het beginsel van de objectieve onderzoek onder de bevoegdheid van het Hof. Het Hof kan ook op eigen initiatief een aanvraag indienen bij het Grondwettelijk Hof of om het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële vraag te stellen.

Een gerecht kan de zogenaamde aanvullende besluit, indien tijdens de uitspraak in de zaak ze constateert feiten over een mogelijke schending van het recht, dat niet rechtstreeks werd onderzocht in de zaak. Een dergelijk besluit wordt gericht tot het bevoegde orgaan, of het openbaar ministerie. Occasioneel gebruiken de aanvullende besluiten van rechtbanken, het Parlement te informeren of de uitvoerende macht (ministeries, het kabinet) over het gebrek aan wetgeving of andere problemen die moeten worden opgelost door de wetgeving.

III. Gevallen toegang tot informatie

Elke persoon die een verzoek om milieu-informatie ingediend bij de overheid, en acht het verzoek om informatie werd genegeerd of niet (geheel of gedeeltelijk), of een passend antwoord is ontvangen, of recht op milieu-informatie anders had geschonden, is dit recht op beroep bij de administratieve rechter.

Indien de instantie weigert om openbaarmaking van de gevraagde informatie, geeft zij een schriftelijke motivering van dit besluit en bevat informatie over de rechtsmiddelen in de gegeven situatie, d.w.z. aan welke instelling en binnen welke termijnen de persoon dienen te worden ingesteld.

Volgens de wet inzake vrijheid van informatie, het antwoord van de instelling of het niet-verstrekken van enig antwoord kan beroep worden ingesteld bij een hogere administratieve instantie, en vervolgens voor de administratieve rechtbank.

Een hogere voorziening moet worden ingediend binnen een maand na de afgifte van het antwoord, of binnen één jaar in gevallen waarin het antwoord niet is verstrekt of wanneer de procedure voor de indiening van een beroep niet is verduidelijkt in het schriftelijk antwoord. Als er een hoger administratief orgaan, is het verplichte beroep bij dit orgaan. Het beroep moet schriftelijk of mondeling worden voorgelegd aan het orgaan dat heeft afgegeven (of verplicht was het antwoord te geven. Indien de aanvraag wordt ingediend, worden de instelling onverwijld schriftelijk de vaststelling ervan en de aanvrager moet ondertekenen. Het verzoek worden doorgestuurd voor een onderzoek naar een superieure instelling. Wanneer er geen sprake is van een dergelijke instelling of het kabinet, dan wordt het antwoord of het niet te beantwoorden) onmiddellijk kan worden aangevochten bij de administratieve rechtbank.

Het beroep kan ook elektronisch worden ingediend per e-mail, maar vervolgens moet worden ondertekend met een elektronische handtekening.

De staat vergoeding van 20 LVL (APP. 29 EUR) moeten worden betaald alvorens een beroep instellen bij de administratieve rechtbank. Deze kan bij een bank. Het Hof, rekening houdend met de financiële situatie van een natuurlijke persoon, kan het bedrag van de vergoeding verlagen of vrijstelling van de verplichting tot betaling van de vergoeding.

Eenieder heeft het recht deel te nemen aan de werkzaamheden met de hulp van vertegenwoordiger of door een vertegenwoordiger. Er zijn geen regels betreffende verplichte raadsman van gerechtelijke procedures (met inbegrip van cassatie).

In de loop van het onderzoek van de zaak moet het Hof, indien nodig toegang heeft tot de informatie die de toegankelijkheid van die wordt betwist.

Het Hof zal de instelling verplicht tot openbaarmaking van de gevraagde informatie aan de aanvrager indien de instelling zou niet de gegronde redenen voor de weigering. Indien er aanleiding bestaat om de toegang te beperken tot bepaalde gedeelte van de gevraagde inlichtingen nog steeds de instelling ertoe verplicht openbaar te maken die delen van informatie die kan worden verstrekt.

IV. Toegang tot de rechter inzake inspraak van het publiek

De bespreking van milieukwesties in de administratieve instellingen gebeurt volgens dezelfde procedurele regels als voor andere administratieve zaken. De wet regelt de procedure voor de administratieve procedure, rekening houdend met uitzonderingen en verschillende regels inzake gegevensbescherming of bijzondere normatieve handelingen met betrekking tot milieukwesties, bijvoorbeeld de wetgeving inzake milieueffectrapportage.

De procedure in bestuurlijke instellingen worden uitgevoerd in het Lets, met mogelijke uitzonderingen voor het indienen van een aanvraag in een vreemde taal in noodsituaties.

Zijn de administratieve procedures kosteloos, met uitzonderingen bij wet voorgeschreven. Indien de instelling (of het Hof derhalve van oordeel is, dat de persoonlijke) (adessaat van de beschikking, natuurlijke persoon alleen) zich in een moeilijke financiële situatie bevinden en dat de bijzondere administratieve kwestie ingewikkeld is, kan zij het besluit vaststellen om die vergoeding aan een vertegenwoordiger van deze persoon, in gereguleerde kaders, wordt betaald uit de staatsbegroting.

Het recht deel te nemen aan administratieve procedures is erkend voor natuurlijke en rechtspersonen (inclusief niet-gouvernementele organisaties) en verenigingen van die personen. Een persoon heeft het recht deel te nemen aan de procedure of met de hulp van persoonlijk vertegenwoordiger of door een vertegenwoordiger.

Het is de verplichting van de bevoegde instelling om alle relevante gegevens van het geval. Een persoon is evenwel verplicht informatie te verstrekken en bewijzen die in zijn bezit is.

Deelnemers aan de administratieve procedure hebben het recht krijgen zich vertrouwd te maken met de documenten van het dossier en het recht om te worden gehoord door de besluitvormer. In milieuaangelegenheden, deze procedurele rechten worden geregeld door gedetailleerde procedurele regels inzake gegevensbescherming (op het gebied van milieu in het algemeen en voor de overige wetgeving met betrekking tot bepaalde milieurechtelijke vraagstukken, bijvoorbeeld de milieueffectbeoordelingsprocedure.

In het algemeen is administratieve instellingen geschillen beslecht binnen een maand na de ontvangst van een aanvraag van een persoon. Maar er moet worden opgemerkt dat verscheidene normatieve handelingen met betrekking tot het milieu kunnen verschillende termijnen zijn vastgesteld. De instelling is toegestaan de termijn te verlengen indien dit nodig is voor het nemen van een juist definitief besluit. In dringende gevallen kan de persoon om de instelling het besluit daar onmiddellijk van in kennis.

Indien de betrokken persoon van oordeel is dat de beslissing van het administratieve orgaan onrechtmatige of anderszins ontoereikend, de beslissing kan beroep worden ingesteld bij een hogere administratieve instantie binnen een maand vanaf de inwerkingtreding van het besluit, of binnen één jaar na de inwerkingtreding van de beschikking, indien informatie over de toegepaste procedures beroep is niet opgenomen in de schriftelijke beslissing. Het beroep moet schriftelijk of mondeling worden ingediend bij de instelling die de beschikking heeft gegeven, en zal het worden doorgestuurd voor een onderzoek naar een superieure instelling.

Een beroep bij een hogere administratieve orgaan is verplicht, behalve in gevallen waarin er geen superieure instelling of het kabinet. Het Hof rechtstreekse beroepen zal weigeren indien de betrokkene niet bewijzen dat hij/zij heeft geprobeerd een beroep in te stellen bij een hogere instantie.

In het kader van het onderzoek van de zaak, het Gerecht zal zowel de procedurele als de materiële wettigheid van de beschikking.

In het kader van de formele rechtmatigheid, kan het Hof de beschikking nietig te verklaren, wanneer hij tot de conclusie komt dat de administratieve instelling ernstige procedurele fouten heeft gemaakt. Gewoonlijk wordt bijzonder aandacht besteed aan volgende punten:

- 1) of rechtstreeks door de beschikking geraakte personen en personen die kunnen aantonen dat zij een belang in milieuaangelegenheden werd verleend met mogelijkheid om deel te nemen aan de besluitvorming (d.w.z. of er tijdig informatie beschikbaar over de inleiding van de besluitvorming, ook de burgers de mogelijkheid krijgen zich vertrouwd te maken met het dossier, of burgers in de gelegenheid werden gesteld om te worden gehoord door de instelling, die ook het recht omvat om informatie te verstrekken aan de instelling en het advies te geven en voorstellen);
- 2) of de instelling (alle noodzakelijke informatie heeft verkregen of gevestigd alle relevante omstandigheden van het geval, of hij heeft overwogen en evenwichtige belangen van verschillende personen en groepen);
- 3) of de instelling over voldoende en duidelijk onderbouwen en juridische gronden (met een verwijzing naar juridische normen) voor dit besluit.

In het kader van de materiële wettigheid, zal het Gerecht onderzoeken of, rekening houdend met de geconstateerde feiten, het geoorloofd was om de bestreden beschikking te geven. Bijvoorbeeld of in bijzondere omstandigheden is het toegestaan om een exploitatievergunning voor een verontreinigende installatie die wordt gekenmerkt door een zekere mate van bepaalde emissies.

Indien verzoeksters hebben te twijfelen aan de materiële en technische overwegingen heeft het Gerecht deze feiten kunnen verifiëren. Die kwesties zijn meestal toegekend aan onafhankelijke deskundigen; de kosten ervan komen ten laste van de overheidsbegroting. De deelnemers aan de procedure zijn eveneens toegestaan om hun eigen deskundigenonderzoeken.

Het Gerecht beperkt zich bij zijn toetsing slechts in twee gevallen: Wanneer de instelling heeft de zogenoemde discretionaire bevoegdheid (een bevoegdheid te kiezen welke van meerdere juridisch solide oplossingen het beste zou zijn), of, wanneer de instelling een evaluatie heeft gegeven, naar haar aard, dat binnen haar bevoegdheid ligt en niet kan worden betwist in het kader van het Hof.

De administratieve rechtbank zal beroepen op normatieve handelingen, bijvoorbeeld, bestemmingsplannen en ruimtelijke ordening van de lokale overheden. Zij kunnen worden aangevochten bij het Grondwettelijk Hof (zie hoofdstuk II).

Vanaf 2012 heeft de administratieve rechter bevoegd is om gedetailleerde plannen die, indien nodig, de gedetailleerde inhoud van de lokale overheid bestemmingsplannen en ruimtelijke plannen (ruimtelijke plannen en de lokale plannen) om de omvang van bepaalde percelen grond, aangezien zij worden beschouwd als administratieve besluiten van algemene aard. De gedetailleerde plannen kan beroep worden ingesteld binnen één maand na de officiële bekendmaking van de goedkeuring ervan. De gedetailleerde plannen kan worden ingesteld door eenieder die door het programma of door personen geweigerd Deelname aan het besluitvormingsproces gewaarborgd door de rechten van de maatschappij, alsmede personen die menen dat het plan niet voldoet aan de eisen van het gemeenschapsrecht inzake het milieu, leidt tot milieuschade of dreigende schade aan het milieu. Een schriftelijke kennisgeving van beroep waarin het bezwaar moet worden ingediend bij de administratieve rechtbank, met alle beschikbare bewijzen bijgevoegd. Het Hof kan ook uit eigen beweging, het verzamelen van informatie die nodig is voor het vaststellen van de, met name adviezen van deskundigen. De zaken zijn uitspraak gedaan in schriftelijke procedure. Maar het Hof mondelinge behandeling zal, indien het Hof beslist om de aanvrager of derden die betrokken zijn bij het proces of juridische entiteiten met het recht om op te komen voor de rechten en juridische belangen van particulieren heeft verzocht om mondelinge

behandeling. Het administratieve orgaan (de verweerder) niet het recht hebben om bezwaar aan te tekenen bij schriftelijke procedure.

In de milieueffectbeoordeling (MEB), de administratieve rechter worden gecontroleerd MEB-screening genomen besluiten. Een beschikking waarbij een MEB nodig kan beroep worden aangetekend door de persoon van plan om de beoogde activiteit. Een beschikking waarbij een MEB niet nodig voor de rechter kan worden aangevochten, maar onmiddellijk kunnen worden onderzocht tijdens de evaluatie van de handeling houdende toestemming voor het geplande project (bijvoorbeeld de bouwvergunning).

MEB verkennende adviezen en besluiten van de bevoegde autoriteit met betrekking tot de MEB-verklaring (MEB-eindbesluit) niet vatbaar voor toetsing door het Hof afzonderlijk. Het Hof kan toetsen, maar de definitieve goedkeuring van de voorgenomen activiteit, en in dit kader is het Hof bevoegd te onderzoeken bezwaren tegen de MEB-procedure MEB-eindbesluit.

Het Hof zal herzien om zowel procedurele als materiële wettigheid van MEB-besluiten, onder de loop genomen:

- 1) de vraag of de essentiële procedurele regels worden gehanteerd met betrekking tot gehandicapten en personen met een belang in milieukwesties, met bijzondere nadruk op de toegang tot milieu-informatie en het recht om deel te nemen aan de besluitvorming, met inbegrip van de mogelijkheid om informatie, meningen en voorstellen naar voren te brengen en voldoende ernstig houding van de instelling jegens deze standpunten en voorstellen;
- 2) of een MEB is uitgevoerd op een wijze die voldoende mogelijkheid om alle relevante informatie te verzamelen over de mogelijke gevolgen van de beoogde activiteit voor het milieu,
- 3) of het uiteindelijke MEB-besluit is gebaseerd op juiste bevindingen en of hij voorziet in voldoende en duidelijk schriftelijk gemotiveerd.

Het Gerecht kan zijn eigen verklaringen en besluiten over de gevolgen van de voorgenomen activiteit in plaats van het administratieve orgaan. Evenwel kan de feitelijke fouten en vergissingen die hebben geleid of kunnen leiden tot een verkeerde definitief besluit.

Om de procesbevoegdheid voor de bestuursrechter in de definitieve toestemming gaat, een persoon is de schending van zijn eigen rechten (bijvoorbeeld eigendomsrechten) zou hebben geschonden, of ecologisch belang. Een persoon die een beroep in het belang van de bescherming van het milieu de redenen toe te lichten waarom hij van oordeel is dat een vergunning van de beoogde activiteit, mogelijk vanwege onjuiste MEB-procedure, niet voldoet aan de milieuwetgeving of bedreiging kunnen vormen van schade of milieuschade veroorzaakt.

Als algemene regel geldt dat wanneer een hogere voorziening wordt ingediend bij een hogere administratieve instantie of aan de administratieve rechter kon een opschortende werking van het aangevochten besluit. Dat wil zeggen, dat het verboden is te beginnen met de exploitatie van de beoogde activiteit, te beginnen met de bouwwerkzaamheden of vaststellen van nieuwe besluiten op basis van het bestreden besluit was gekomen. De wet inzake de milieueffectbeoordeling geen uitzonderingen daarop. Iemand die wil beginnen de beoogde (steun inmiddels opgeschort) activiteit heeft het recht te verzoeken om de hervatting van de operationele werking van het besluit. Het gerecht zal besluiten de voorlopige bescherming, rekening houdend met de rechtmatigheid van de beschikking (snel, zonder vooruit te lopen op de uiteindelijke beslissing) en de mogelijke aantasting van de belangen van de betrokkenen, met inbegrip van het milieu.

De administratieve rechtbanken kunnen nieuwe vergunningen voor industriële en landbouwactiviteiten met een hoge verontreiniging (IPPC besluiten). Alle personen (natuurlijke, juridische, niet-gouvernementele organisatie) dergelijke beslissingen beroep kan worden ingesteld bij het Hof. Onder meer kan beroep worden ingesteld indien iemand van mening is dat zijn recht op milieu-informatie of haar recht op inspraak in de besluitvorming geschonden.

Het beroep moet worden voorgelegd aan een hogere autoriteit (Environment State Bureau). Een bezwaarschrift vervolgens met vermelding van het bezwaar kan worden ingediend bij de administratieve rechtbank, met alle beschikbare bewijzen bijgevoegd. Het Hof kan ook uit eigen beweging, het verzamelen van informatie die nodig is voor het vaststellen van de, met name adviezen van deskundigen. Het Hof uitspraak doet in een schriftelijke procedure, met uitzondering van gevallen waarin de deelnemers aan de procedure, afgezien van het administratieve orgaan, de verweerder) hebben verzocht om mondelinge behandeling.

Het Hof onderzoekt of de vergunning is afgegeven volgens de dwingende procedureregels, met inbegrip van toegang voor personen met een belang voor alle relevante informatie en duidelijk worden toegelicht, alsook de mogelijkheid om personen met een belang om bezwaar te maken, voorstellen, evenals een bewijs dat de instelling heeft bezwaren en voorstellen daarvan.

Is het Hof bevoegd om na te gaan of de feiten die ten grondslag liggen aan de afgifte van de vergunning in, bijvoorbeeld, het Hof kan nagaan of de gegevens over de geplande industriële activiteit, kenmerken van de voorzieningen, en gegevens over de bestaande milieumomstandigheden.

Met het oog op het indienen van het beroep bij de administratieve rechter hoeft een aanvrager om deel te nemen aan de raadplegingsfase van de IPPC- of opmerkingen in te dienen tijdens de openbare raadpleging.

Als algemene regel geldt dat het beroep op een hoger administratief orgaan dan wel bij de administratieve rechtbank heeft een schorsende werking op de IPPC-vergunning, d.w.z. is het niet toegestaan om een begin te maken met de werking van de vervuulende voorziening, tenzij het Hof slaat de operationele werking van de vergunning. Deze regels worden toegepast wanneer de verzoeker het beroep heeft ingediend binnen één maand vanaf de dag waarop het besluit in werking treedt.

Er is echter een uitzondering voor vervuulende activiteiten waarvoor een categorie A of categorie B toestaan. Volgens de wet inzake verontreiniging kan iedereen een beroep indienen met betrekking tot de voorwaarden van de vergunning te allen tijde gedurende de betrokken vergunning is in werking. Dit soort beroep is toegestaan wanneer verontreinigende activiteit kan aanzienlijke negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid van de mens of voor het milieu, of de milieukwaliteitsdoelstellingen genoemd in de milieuwetgeving, of om andere bepalingen van normatieve handelingen. In dit geval is de hogere voorziening van de beschikking geen schorsende werking heeft.

V. Toegang tot de rechter tegen handelingen of nalatigheden

Indien een persoon van oordeel is dat een andere particulier of rechtspersoon schade of dreiging van schade toebrengt aan het milieu, hij/zij is niet toegestaan een vordering in te stellen bij de rechtbank of een beroep kan doen op haar beroep bij de bestuursrechter. De betrokkene kan schadevergoeding eisen voor de schade die zelf, maar is niet toegestaan om schadevergoeding te vorderen voor schade aan het milieu als zodanig. Indien een persoon van oordeel is dat een andere persoon van zijn geplande of genomen maatregelen, schade of dreiging van schade toebrengt aan het milieu, hij kan op de volgende manieren:

- 1) indien de mogelijk gevaarlijke activiteit wordt uitgevoerd overeenkomstig het besluit van een administratief orgaan, de persoon kan beroep aantekenen tegen de beslissing tot een hoger administratief orgaan, en dus aan de bestuursrechter, of,
- 2) een aanvraag indienen bij het administratieve orgaan dat bevoegd is om het milieu te beschermen en handhaven van passende maatregelen om schade aan het milieu te onderbreken. Indien het bevoegde administratieve orgaan weigert te handelen of nalaten zijn beslissingen kan beroep worden ingesteld bij een hogere administratieve dienst en, bijgevolg, bij de administratieve rechtbank. In dit geval heeft de particulier kan het nodig zijn dat het Gerecht verplicht het bevoegde orgaan om een besluit te nemen met het oog op de bescherming van het milieu. Bijvoorbeeld, indien een persoon heeft gehandeld, zonder voorafgaande vergunning, een weg aangelegd in het beschermd natuurgebied, kan de betrokkene verlangen dat het bevoegde administratieve orgaan te verplichten om de verantwoordelijke persoon de bouw, het herstel van de vroegere toestand en ter compensatie van materiële schade aan het milieu.

De bevoegde dienst is de instelling die de controle van de staat over de bescherming van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen gebruiken. Om haar taken via 8 territoriaal gelegen regionale milieucommissies, alsmede de Marine and Inland Waters Administration en Centrum voor stralingsveiligheid.

In het algemeen dienen de besluiten van regionale milieucommissies kan beroep worden ingesteld bij een hogere administratieve instantie is, die in de meeste gevallen Environment State Bureau.

Een persoon zijn of haar klacht kan indienen bij de administratieve instelling zowel schriftelijk als mondeling. Mondelinge klachten zal onmiddellijk worden afgeschreven door de ambtenaar van de instelling. Schriftelijke klachten en beroepen, elektronisch ondertekend, kan ook per e-mail worden toegezonden.

Indien de betrokkene niet tevreden is met het besluit of verzuim van het bevoegde orgaan, kan hij/zij daartegen beroep kunnen aantekenen bij een hogere administratieve instantie. De hogere voorziening dient te worden overgelegd aan het orgaan dat heeft (of had) geen verplichting tot afgifte van het besluit betreffende de oorspronkelijke klacht. De hogere voorziening wordt doorgestuurd voor een onderzoek naar een superieure instelling. Een beroep bij een hogere administratieve orgaan is verplicht, alvorens naar de administratieve rechtbank.

Indien het beroep bij de administratieve rechter is gerechtvaardigd met ecologische belang volstaat om permanent in het Gerecht. Het bezwaarschrift waarin het bezwaar moet worden ingediend bij de administratieve rechtbank, met alle beschikbare bewijzen bijgevoegd.

VI. Andere vormen van toegang tot justitie

Afgezien van de administratieve en rechterlijke toetsing van handelingen of nalatigheden van de administratieve organen. Maar er zijn ook andere manieren van rechtsmiddelen bij milieuaangelegenheden.

De bescherming van de rechten van de mens, zoals het recht op leven in een gunstige omgeving, valt onder de bevoegdheid van de Ombudsman (tiesībsargs). De Ombudsman kan:

- 1) onderzoekt de klachten en voorstellen van particulieren, de omstandigheden te onderzoeken;
- 2) verlangen dat instellingen de noodzakelijke verduidelijking van de omstandigheden van de zaak en stelt hij de Ombudsman hiervan;
- 3) bij of na het onderzoek, de instelling aanbevelingen en adviezen over de rechtmatigheid en de doelmatigheid van hun optreden, alsmede door naleving van het beginsel van behoorlijk bestuur;
- 4) binnen het kader van de wet, de beslechting van geschillen tussen particulieren en instellingen, alsook geschillen inzake mensenrechten tussen particulieren;
- 5) de verzoening tussen de partijen bij het geschil;
- 6) bij de beslechting van geschillen, verlenen van adviezen en aanbevelingen aan particulieren over de preventie van schendingen van de mensenrechten;
- 7) het Parlement, de regering, de plaatselijke overheden of andere instellingen met aanbevelingen voor de afgifte of wijziging van de wetgeving;
- 8) personen met overleg over mensenrechtenkwesies;
- 9) het uitvoeren van onderzoek en analyse van de situatie op het gebied van de mensenrechten, alsook adviezen geven over de plaatselijke mensenrechtenkwesies uitwisselde.

Het openbaar ministerie heeft een toezichthoudende bevoegdheid, dat wil zeggen, een officier van justitie verplicht is de maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de rechten en rechtmatige belangen van personen en de staat. Dit kan ook de belangen op het gebied van milieubescherming omvatten. De maatregelen genomen door de openbare aanklager een strafrechtelijk onderzoek kunnen worden, maar ook andere maatregelen. Kan het openbaar ministerie:

- 1) een waarschuwing richten tot de personen, indien hun beroepen wijzen op de mogelijkheid van een schending van de wet;
- 2) een protest bij de regering, ministeries en andere overheidsinstellingen, lokale overheidsinstanties, inspecties en overheidsdiensten, ondernemingen, instellingen, organisaties en ambtenaren, of hun besluiten niet in overeenstemming zijn met de wet; de desbetreffende instelling of officiële stelt de openbaar aanklager van het resultaat van het protest binnen een periode van 10 dagen. De aanklager tot het Hof kan wenden indien hij zonder protest wordt geweigerd of geen antwoord is;
- 3) een schriftelijke verklaring in te dienen bij de betrokken onderneming, autoriteit, organisatie, ambtenaar of persoon, indien dit noodzakelijk is om een illegale activiteit te beëindigen, de gevolgen van een dergelijke activiteit of een schending te voorkomen; Indien de eisen van een indiening niet worden nageleefd of geen antwoord is, kan het openbaar ministerie kunnen indienen bij een rechtbank of andere bevoegde orgaan een aanvraag die op de respectieve aansprakelijkheidsmaatregelen.

In Letland is er geen sprake van particuliere strafvervolgning beschikbaar. Een persoon dient zijn/haar bezorgdheid over een mogelijke misdrijf bij de politie of het openbaar ministerie.

VII. Procesbevoegdheid

Procesbevoegdheid	Administratieve procedure	Procesverloop
Personen	Milieu	Milieu
Ngo's	Idem	Idem
Andere juridische entiteiten	Idem	Idem
Ad-hocgroepen	Idem	Idem
buitenlandse ngo's	Idem	Idem
Andere#_ftn1	NEEN	NEEN

Iedereen heeft het recht om een klacht in te dienen bij de verantwoordelijke administratieve orgaan of een beroep bij de administratieve rechter in milieuzaken, zonder enige andere specifieke voorwaarden, d.w.z. een klacht kan worden ingediend indien een persoon van oordeel is dat een administratief besluit of een concrete actie, alsmede een verzuim, in strijd is met de wetgeving ter bescherming van het milieu en de natuur een bedreiging kunnen vormen of schade of schade aan het milieu.

Het recht deel te nemen aan administratieve procedures of gerechtelijke procedures ook wordt erkend voor alle personen: voor natuurlijke en rechtspersonen (met inbegrip van niet-gouvernementele organisaties, nationale of buitenlandse, van verschillende aard; commerciële organisaties, politieke partijen) en verenigingen van personen, indien deze verenigingen blijk geven van voldoende organisatorische eenheid voor het bereiken van bepaalde doelstellingen. In het algemeen, overheids- en gemeentelijke instellingen is het niet toegestaan om in beroep te gaan tegen elke andere aan de administratieve rechtbank. Zij kunnen slechts in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer de besluiten of nalatigheden van de administratieve instelling van invloed zijn op de staat of een gemeente als elke andere (particuliere) persoon.

Deze ruime benadering van het recht om een klacht in te dienen en beroep in te stellen wordt ook naar alle soorten ecologische kwesties, onder meer milieueffectbeoordeling aangelegenheden of IPPC-vergunning procedures.

Het recht om een klacht in te dienen en beroep louter met milieubelangen is de enige uitzondering op deze regel, namelijk wanneer de zogenoemde actio popularis (recht op verdediging van gemeenschappelijke belangen) is toegestaan in overheidsinstellingen of bij het Hof. In enige andere vorm van juridische geschillen moet de betrokkene bewijzen dat inbreuk op zijn /haar eigen subjectieve rechten zijn een recht om een klacht in te dienen of beroep in te stellen bij het Hof.

Krachtens art. 29 van de wet bestuursprocesrecht, in gevallen waarin de wet voorziet en overheidsinstanties hebben het recht een klacht in te dienen bij een bestuurlijke instelling of een beroep in rechte met het oog op de verdediging van de rechten en juridische belangen van particulieren. Dit omvat ook het recht van de particulier om te leven in een gunstig milieu.

Volgens de wet inzake de ombudsman, die de Ombudsman heeft het recht, bij vaststelling van een overtreding, de rechten en belangen te verdedigen van een particulier bij het Hof, wanneer dat in het algemeen belang noodzakelijk is.

Bovendien heeft het bureau van het openbaar ministerie, de openbaar aanklagers het recht hebben om beroep in te stellen bij de rechter indien andere maatregelen, dat wil zeggen, de waarschuwing of het protest, of de indiening (zie hoofdstuk VI), geen succes is geweest.

VIII. Rechtsbijstand

Als regel geldt dat iedere persoon kan bij de administratieve instelling of het Hof zelf, zonder verplichte procesvertegenwoordiging. Rekening houdend met het feit dat de bestuursrechter is gebonden aan het beginsel van objectieve onderzoek kan het Gerecht ook ambtshalve op eventuele dubbelzinnigheden worden verduidelijkt in het bezwaarschrift, of verzoekt de deelnemers en andere personen met indiening van de nodige bewijsstukken. Dit is een grote stap vooruit voor personen die hun rechten verdedigen of de belangen van het milieu bij de administratieve rechtbank. Een persoon kan echter ook andere persoon, advocaat of enige andere persoon, zoals zijn/haar vertegenwoordiger en/of juridisch adviseur bij de administratieve of gerechtelijke procedures. Er zijn geen regels betreffende verplichte rechtsbijstand voor gerechtelijke procedures bij de administratieve rechter, zelfs niet bij het Hoogerechtshof.

De persoon die behoefte hebben aan rechtsbijstand kan contact opnemen met leden van de advocatuur (advocaten) alsook andere advocaten. Kunnen zij juridisch advies geven, juridische documenten konden opstellen en uitvoeren van andere activiteiten.

[☞ Het register van advocaten](#)

[☞ De Letse afdeling van Transparency International delna bepaalt rechtsbijstand voor burgers omtrent de bouw en het landgebruik aangelegenheden.](#) *Delna klaar zullen zijn om de zaak te behandelen in situaties waarin de zaak is van openbaar belang, d.w.z. wanneer een aanmerkelijke schade wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt voor het milieu, of wanneer de zaak als een precedent kan dienen en bijdragen tot de verbetering van de wetgeving of de juridische praktijk.*

IX. Bewijs

Wanneer een persoon zijn of haar beroep in een bepaalde administratieve beslissing bij het Hof, van al het beschikbare bewijsmateriaal aan de aanvragers en de rechtvaardiging van verzoeksters bezwaar moet worden gehecht aan het bezwaarschrift. Het administratieve orgaan (de verweerder), op haar beurt, voegt bij zijn uitleg van alle bewijsstukken die nodig zijn voor de besluitvorming van de instelling. De deelnemers aan de procedure, het Hof verzoeken om andere gegevens verzamelen, met inbegrip van mondelinge getuigenissen en deskundigenverslagen. Is het Hof bevoegd ambtshalve op verzoek bewijsmateriaal, aangezien de rechter gebonden is aan het beginsel van objectieve onderzoek en het is de taak van het Hof ter beoordeling van de

wettigheid van de bestreden beschikking. Deelnemers aan de procedure kunnen ook leiden tot een nieuw bewijsmateriaal tijdens de gerechtelijke procedure in eerste aanleg of zelfs bij het Gerechtshof. De cassatierechter Court (het hooggerechtshof) niet aanvaarden aangezien zij belast is nieuw bewijsmateriaal te onderzoeken rechtsvragen.

De administratieve rechter kan aanvaarden en de evaluatie van alle soorten bewijs:

Getuigenissen, 1)

2) bewijsstukken (met inbegrip van schriftelijke documenten, geluids-, video- en digitaal materiaal),

3 materiële bewijsstukken)

4) deskundige adviezen (meestal geproduceerd tijdens de gerechtelijke procedure door deskundigen geselecteerd door het Hof).

Als een specifiek middel om informatie te verkrijgen, het Hof kan luisteren naar de mening van amicus curiae („De vriend van de Rekenkamer“): beschouwd als een vereniging die de belangen in een bepaald gebied en kunnen verstrekken een bevoegde advies, kan het Hof vragen om zijn mening te geven over de feitelijke of juridische omstandigheden.

Het Hof kan weigeren bewijs in casu niet relevant. De beoordeling van de aanvaarde en wettig bewezen zal het Hof zijn conclusies in overeenstemming met haar eigen veroordelingen dat gebaseerd is op uitvoerig, volledig en objectief bewijsmateriaal, en in overeenstemming met gerechtelijke bewustzijn op basis van wetten van de logica, de resultaten van wetenschap en beginselen van rechtvaardigheid.

Indien de partijen bij de rechterlijke procedure gegronde twijfel omtrent de feiten waarop de bestreden administratieve beschikking is gebaseerd, kunnen zij het Hof verzoeken een deskundigenonderzoek te gelasten. Indien de rechtbank overtuigd is van de noodzaak van het deskundigenonderzoek, zij zal selecteren een of meer deskundigen, rekening houdend met de standpunten van de deelnemers aan de procedure. De deelnemers hebben het recht vragen te formuleren, dat huns inziens verlangen dat het advies van een deskundige, maar vragen ten slotte zal worden vastgesteld door het Hof.

Het gerecht zal beoordelen, deskundigenverslagen op dezelfde wijze als andere titels: Het Hof is niet gebonden door het advies van de deskundigen, maar zal haar eigen definitieve conclusies na de beoordeling van de geloofwaardigheid van het advies. In dat arrest heeft het Hof uiteengezet waarom de voorkeur is gegeven aan bepaalde bewijzen in vergelijking met andere, en waarom bepaalde feiten als vaststaand zijn erkend, terwijl andere feiten niet bewezen.

Een dwangmiddel tot rechtsherstel X.

Wanneer een administratief besluit is beroep ingesteld bij het Verwaltungsgericht het beroep voorgelegd aan de rechtbank over het algemeen een opschortende werking heeft, dat wil zeggen, de werking van de administratieve handeling wordt geschorst vanaf de dag waarop de aanvraag is ingediend. Bijvoorbeeld, indien een persoon een vordering indient tegen een bouwvergunning, de bouw van de betrokken gebouwen is niet toegestaan.

Maar de bestuurlijke procesrecht voorziet in verschillende vrijstellingen waarin de litigieuze administratieve besluit kan worden uitgevoerd ondanks de hogere voorziening bij het Hof. De voornaamste uitzonderingen zijn:

- 1) de administratieve handeling legt een verplichting tot het betalen van belastingen, heffingen of andere te betalen in de staat of een plaatselijke overheid, met uitzondering van sancties;
- 2) het is opgenomen in andere wetgeving, bijvoorbeeld wanneer een persoon heeft een bezwaarschrift ingediend tegen de voorwaarden van de vergunningen voor verontreinigende activiteiten na de algemene termijn van één maand waarbinnen het rechtsmiddel administratieve besluiten, het beroep geen schorsende werking van de vergunning;
- 3) de instelling, waarin de gronden voor de urgentie van de uitvoering ten aanzien van het specifieke onderwerp, is expliciet in het besluit dat hij onverwijld wordt uitgevoerd; of
- 4) een administratieve handeling van de politie, de nationale garde, de grenswacht, brandbestrijding en andere bij wet gemachtigde ambtenaren wordt afgegeven met het oog op onmiddellijke preventie van direct gevaar voor de nationale veiligheid of de openbare orde, het leven, de gezondheid of de eigendom van personen;
- 5) de bestreden administratieve handeling vaststelt, wijzigt of beëindigt de rechtsbetrekkingen met een ambtenaar;
- 6) de bestreden beschikking is van algemene aard, bijvoorbeeld, beperkt het gebruik van een gemeentelijke weg;
- 7) de bestreden handeling nietig verklaart of licentie of andere speciale vergunning opschort.

De deelnemers aan de procedure het Hof vragen voor de voorlopige bescherming:

- 1) indien het beroep een opschortend effect heeft gehad, de adreesaat van de bestreden beschikking, het Hof verzoeken om de operationele werking (de uitvoering van het besluit, bijvoorbeeld om te starten met de bouw of de werking van de kerncentrale;
- 2) indien het beroep geen opschortende werking heeft, de persoon die een beroep tegen het besluit, het Hof verzoeken om opschorting van de tenuitvoerlegging van de bestreden beschikking.

In beide bovengenoemde gevallen het Hof zal besluiten de voorlopige bescherming, rekening houdend met de rechtmatigheid van de beschikking (snel, zonder vooruit te lopen op de uiteindelijke beslissing) en de mogelijke schade aan de betrokken belangen.

Indien er reden is om aan te nemen dat de bestreden administratieve handeling dan wel de gevolgen van het niet verlenen van een administratieve handeling zou kunnen leiden tot aanzienlijke schade of schade, de preventie of compensatie die onevenredig veel middelen zou vergen of bezwaard, en indien uit het onderzoek van informatie waarover het Hof beschikt, blijkt dat het bestreden besluit prima facie onrechtmatig is, kan de rechtbank, op grond van een met redenen omkleed verzoek van een aanvrager, een besluit nemen over een rechterlijk bevel. Als dwangmaatregelen tot rechtsherstel rechtvaardigen, kan het Gerecht de kwestie:

- 1) een rechterlijke uitspraak die, in afwachting van de uitspraak van het Hof, alternatieven voor de gevraagde administratieve handeling of feitelijke handeling van de instelling;
- 2) een rechterlijke beslissing waarbij verwijdering wordt gelast de betrokken instelling verplicht is om een specifieke actie uit te voeren binnen een bepaalde termijn om een specifieke actie of verbiedt;
- 3) een rechterlijke beslissing die het kadaster te registreren beperkingen van de beschikkingsbevoegdheid van de eigenaar van een onroerend goed.

Alle hierboven genoemde regels worden ook toegepast in milieuzaken.

De deelnemers aan de procedure kan verzoeken de in elk stadium van de procedure, ook in het Gerecht en Hof van Cassatie, wanneer zij van mening zijn dat de voorlopige bescherming dringend noodzakelijk. Geen formele termijnen worden aangehouden. De uitoefening van het recht op verzoek een voorlopige bescherming kan niet ertoe leiden dat op zichzelf geen negatieve weerslag, met inbegrip van vraagstukken die vallen onder het privaatrecht. Dit betekent dat de persoon niet aansprakelijk voor de financiële schade die een persoon door de beslissing van het Hof.

De beslissing van het Hof inzake vorderingen tot staking kan beroep worden aangetekend. Ook is de deelnemer aan de procedure kan verzoeken ter vervanging of tot intrekking van de opgelegde: dwangmaatregelen tot rechtsherstel rechtvaardigen.

XI. Kosten

Administratieve procedures van administratieve instanties zijn gratis.

Indien de betrokkene een beroep instellen bij de bestuursrechter, hij rekening moet houden met de domaniale heffingen.

Zowel in administratieve en gerechtelijke procedures moet de betrokkene zijn/haar eigen kosten dekken:

- 1) vergoeding aan een vertegenwoordiger of juridisch adviseur (heeft de betrokkene een); Indien het administratieve orgaan (of het Hof derhalve van oordeel is, dat de persoonlijke) (adreesaat van de beschikking, natuurlijke persoon alleen) zich in een moeilijke financiële situatie bevinden en dat de bijzondere administratieve kwestie ingewikkeld is, kan zij besluiten dat de bezoldiging van een vertegenwoordiger van deze persoon, in gereguleerde kaders, wordt betaald uit de staatsbegroting.
- 2) betalingen aan deskundigen heeft de betrokkene een op diens initiatief); De staatsbegroting dekt de vergoeding slechts betaald aan deskundigen die zijn aangesteld door de beslissing van het Hof.

De domaniale heffingen. Bij de indiening van een beroep bij de administratieve rechter in eerste aanleg heeft verzoekster een vastgoedvergoeding moeten betalen voor een bedrag van 20 LVL (ongeveer 29 EUR). De domaniale heffing voor het aantekenen van beroep tegen de uitspraak van de eerste rechter is 40 LVL (APP. 57 EUR). Een eerste betaling voor het indienen van een klacht bij het Hooggerechtshof van Cassatie is 50 LVL (71 EUR), 1 (vanaf 2013). De eerste betaling voor het aanvragen van dwangmaatregelen of op aanverwante klachten over procedurele besluiten is 10 LVL (APP. 14 EUR). De eerste betaling voor aangelegenheden in verband met nieuwe feiten is 10 LVL (APP newly-discovered. 14 EUR).

Het bedrag van de vergoeding is dezelfde voor alle categorieën van administratieve zaken. De uitzondering voor gevallen waarin de asielzoeker zijn gratis. Het Hof, rekening houdend met de financiële situatie van een natuurlijke persoon, kan het bedrag van de vergoeding verlagen of vrijstelling van de verplichting tot betaling van de vergoeding.

Bestuursprocesrecht schrijft geen andere vergoedingen of deposito betalingen.

De kosten in verband met de rechtsbijstand of expert-examinations niet gereguleerd en wordt voornamelijk afhangt van de marktsituatie, de ingewikkeldheid van de zaak of de feitelijke omstandigheden onderzocht door deskundigen.

In het arrest zal het Gerecht om een terugbetaling van de heffing: Indien het beroep tegen het administratieve besluit of nalaten is erin geslaagd een volledig of gedeeltelijk, zal de rechtbank gelasten de verweerder (de staat of de gemeente) de heffing terug te betalen aan de eiser; indien de hogere voorziening niet is geselecteerd, zal de eiser niet de staat betaalde vergoeding. Hetzelfde beginsel geldt voor betalingen: De eiser zal de eerste betaling in het geval zijn/haar cassatieklacht (of verzoek om dwangmaatregelen, aanvullende klacht of nieuw onderzoek) was succesvol.

De beslissing van het Gerecht over de onkostenvergoeding is niet van toepassing op andere soorten uitgaven. Derhalve andere uitgaven, met uitzondering van betalingen, en deposito's staat gemaakte kosten aan de deelnemers, niet worden teruggevorderd. Indien het beroep tegen het administratieve besluit is aanvaard, kan de eiser derhalve de terugvordering alle schade als gevolg van het onwettige besluit, en deze informatie kan bestaan uit eerdere betalingen aan juridische adviseurs of deskundigen.

XII. Mechanismen voor financiële bijstand

Een natuurlijke persoon een administratief besluit beroep bij de bestuursrechter kan verzoeken:

- 1) voor de verlaging van het bedrag van de heffing of vrijstelling van de verplichting tot betaling van de vergoeding. Het Hof zal rekening worden gehouden met de financiële situatie van deze persoon;
- 2) voor de bezoldiging van zijn/haar vertegenwoordiger. Indien het Hof vaststelt dat de betrokkene (adessaat van de beschikking, natuurlijke persoon alleen) zich in een moeilijke financiële situatie bevinden en dat de bijzondere administratieve kwestie ingewikkeld is, kan zij besluiten dat de bezoldiging van een vertegenwoordiger van deze persoon, in gereguleerde kaders, wordt betaald uit de staatsbegroting.

Wet op de rechtsbijstand gegarandeerd financiële ondersteuning uit de overheidsbegroting voor rechtsbijstand in gerechtelijke procedures en buitengerechtelijke schikkingen. Het is een autonoom stelsel van rechtsbijstand voor civiel-, straf- en bestuursrechtelijk gebied, beheerd door de dienst Rechtshulp. Rechtsbijstand wordt verleend, maar alleen voor de administratieve aangelegenheden die betrekking hebben op de toekenning van asiel en geen door de overheid betaalde rechtsbijstand kan worden verleend in milieuaangelegenheden.

Soms is het mogelijk, op individuele basis, op een pro bono rechtshulp op administratief gebied. Bijvoorbeeld, indien de uitkomst van het geschil of de interpretatie van de wetgeving aanzienlijk kunnen zijn, de advocaten zijn soms bereid te zijn om kosteloos juridisch advies. Sinds 2010 zijn er vier advocatenkantoren hebben ingestemd met deelname aan een project Soros Stichting pro bono en juridisch advies te verstrekken aan ngo's via pro bono juridisch advies Center (tel. + 371 67294646). <http://www.sfl.lv/public/index.html> Andere advocaten en advocatenkantoren individueel kunnen worden geraakt.

De juridische kliniek werking aan de Universiteit van Letland klaar is om juridisch advies te verstrekken aan personen met een laag inkomen. <http://www.lu.lv/eng/faculties/fl/structural-units/the-legal-aid-and-assistance-centre/> Gewoonlijk juridische advies van rechtenstudenten tegenover deze bijkantoren als werkgelegenheid, huur van woning, gebouwen of alimentatie voor kinderen.

[De Letse afdeling van Transparency International delna bepaalt rechtsbijstand voor burgers omtrent de bouw en het landgebruik aangelegenheden.](#) *Delna klaar zijn om de zaak te behandelen in situaties waarin de zaak is van openbaar belang, d.w.z. wanneer een aanmerkelijke schade wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt voor het milieu, of wanneer de zaak als een precedent kan dienen en bijdragen tot de verbetering van de wetgeving of de juridische praktijk.*

XIII. Tijdigheid

Overheidsinstellingen moeten hun besluiten binnen een maand na de dag dat de betrokkene zijn/haar aanvraag heeft ingediend of klacht. In dringende gevallen kan de persoon om de instelling het besluit daar onmiddellijk van in kennis.

Dit om objectieve redenen gerechtvaardigd is, kan de instelling de termijn verlengen voor een periode van niet meer dan vier maanden. Indien er objectieve moeilijkheden om duidelijkheid te verkrijgen over de feitelijke omstandigheden, de termijnen kunnen worden verlengd voor maximaal één jaar, met voorafgaande toestemming van een hoger administratief orgaan. Het besluit van de instelling om een verlenging van de termijn kan beroep worden ingesteld bij een hogere administratieve instelling noch, dientengevolge, bij dat gerecht.

Als er sprake is van vertraging bij de uitvoering van de beschikking, zijn er geen andere onmiddellijke sancties mogelijk tegen de instelling. De betrokkene heeft vervolgens echter kunnen dienen zijn/haar beroep in de zaak onmiddellijk bij de administratieve rechtbank en, naast de belangrijkste stof, het Hof verzoeken om een uitspraak over de billijke compensatie voor financiële verliezen of morele schade als gevolg van de vertraging.

Indien de betrokkene besluit in beroep was gegaan tegen het administratief besluit van de administratieve rechtbank, het beroep moet worden ingediend binnen een maand na de afgifte van het administratieve besluit, hetzij binnen één jaar in gevallen waarin het antwoord niet is verstrekt of wanneer de procedure voor de indiening van een beroep niet is verduidelijkt in de schriftelijke beslissing. De betrokkene, die geen adressaat van de beschikking was en niet betrokken is geweest bij de administratieve procedure (bijvoorbeeld een ngo voor milieu) dient haar hogere voorziening bij het Hof binnen een maand na de dag waarop de persoon worden geïnformeerd, maar niet later dan binnen een periode van één jaar vanaf de datum waarop de beschikking van kracht wordt. De deelnemers aan de procedure in kennis zal worden gesteld van de volgende dwingende procedureregels en termijnen tijdens de gerechtelijke procedure. De termijn voor het instellen van hogere voorziening de rechter in eerste aanleg uitspraak en voor de indiening van een klacht bij het Hooggerechtshof van Cassatie is één maand. Meer belangrijke procedurele besluiten van het Hof bijvoorbeeld de weigering van het Gerecht om de aanvraag te aanvaarden, kan ook beroep worden ingesteld bij een hogere rechtbank, en zij moet geschieden binnen 14 dagen.

Termijnen moet volgen wanneer:

- 1) te beslissen over de aanvaarding van de aanvraag en het Hof (7 dagen; De termijn kan worden verlengd tot een maand);
- 2) te beslissen over dwangmaatregelen tot rechtsherstel (in een redelijke termijn naar gelang van de urgentie van de materie, doch niet langer dan één maand);
- 3) de beslissing nadat de rechtszittingen (21 dag voor de rechter in eerste aanleg en de rechter in hoger beroep, en 30 dagen bij het Hooggerechtshof; Dit laatste kan worden verlengd met nog eens twee maanden).

Anders zou het Hof niet gebonden is aan strikte termijnen en is niet verplicht om nieuwe gevallen in een bepaalde periode. Maar er uiteraard te controleren zaken behandeld en het definitieve standpunt zo spoedig mogelijk in opeenvolgende volgorde.

Deze voorschriften gelden ook voor alle soorten zaken, met inbegrip van het milieu.

De typische duur van een rechtszaak is ongeveer 1 jaar voor de District Court, 1,5 jaar voor de arrondissementsrechtbank Brno en ongeveer 9 maanden voor de Supreme Court.

Ernstige vertragingen bij de aflevering van beslissingen en vonnissen of vertraging van andere bij wet vastgestelde termijnen kan de basis vormen voor tuchtmaatregelen tegen rechters.

XIV. Andere kwesties

Alleen eindbeschikkingen van bepaalde administratieve procedure (administratieve handelingen, omissies) zijn meestal duidelijk kunnen worden aangevochten bij de bestuursrechter. Het publiek over het algemeen dus een beroep op het Hof dergelijke beslissingen zoals bouwvergunningen, besluiten tot aanvaarding van de voorgenomen activiteiten, vergunningen voor verontreinigende activiteiten of watergebruik, vergunningen, met een mogelijkheid tot herziening van eerdere procedurebesluiten nemen. Aantrekkelijke MEB-screening genomen besluiten is een vaak gebruikte techniek toegang krijgen tot de rechter. Het is niet mogelijk een verzoek in te dienen om schadevergoeding zonder enige voorafgaande betwisting van het besluit of nalaten waardoor de schade aan het milieu.

De bevolking toegang heeft tot heldere informatie over milieuaangelegenheden, met inbegrip van de verschillende domeinen van de activiteiten, en toegang tot de rechter op de internetsite: [het ministerie van Milieubescherming en Regionale Ontwikkeling, waar een link naar een brochure kan vinden over toegang tot de rechter in milieuzaken.](http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/vides_informacija_un_sabiedribas_lidzdaliba/files/text/Darb_jomas/PieejasTiesuVarai_RECbroshura2008_LV.pdf) http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/vides_informacija_un_sabiedribas_lidzdaliba/files/text/Darb_jomas/PieejasTiesuVarai_RECbroshura2008_LV.pdf

De portaalsite over de rechterlijke macht verstrekt informatie over administratieve procedures en templates van procedurele documenten. <http://www.tiesas.lv/>

Er zijn geen specifieke wettelijke voorschriften inzake alternatieve geschillenbeslechting (ADR) vastgesteld. Er is een wetsontwerp voorgesteld om het kabinet van ministers. De deelnemers wijzen echter op de administratieve of gerechtelijke procedure inzake milieuaangelegenheden, ook vrij zijn om te beraadslagen en een administratieve overeenkomst te sluiten over de litigieuze zaak te beslechten en dus de procedure voor de rechtbank.

XV. Om een buitenlander

Overeenkomstig de wet inzake de rechterlijke macht eenieder gelijk is voor de wet en het Hof. Gevallen worden beoordeeld, ongeacht de oorsprong, onder andere, taal, nationaliteit of verblijfplaats van een persoon.

De taal van de rechtbanken is Lets. Zwakke deelnemers vlotheid in de officiële taal kunnen deelnemen aan besprekingen met de hulp van een tolk. De Rekenkamer geeft een tolk, betaald door de overheid, voor natuurlijke personen of hun vertegenwoordigers

om vertrouwd te raken met documenten van de zaak en voor de deelname aan de hoorzittingen. Het Gerecht naar eigen goeddunken kan zorgen voor een tolk, ook in de vorm van een rechtspersoon.

XVI. Grensoverschrijdende zaken

Procedurale voorschriften dezelfde zijn voor alle gevallen. Het Letse recht geen beperking op de rechter aan de hand van de directe of indirecte gevolgen van de beslissing over individuele personen die bij de administratieve rechtbank. Iedere persoon, inclusief NGO's, kunnen toepassen voor de administratieve rechtbank wanneer zij/hij redelijke motieven kan aantonen dat het administratieve besluit of nalaten in strijd is met het gemeenschapsrecht inzake de bescherming van natuur en milieu, een bedreiging kunnen vormen of schade of schade aan het milieu. Tijdens de gerechtelijke procedure, kunnen de deelnemers vragen om dezelfde procedurele oplossingen, met inbegrip van dwangmaatregelen tot rechtsherstel, en voorlopige maatregelen.

Financiële bijstand voor de rechtsbijstand slechts kan worden verleend aan natuurlijke personen (adressaten van de beschikking in een moeilijke financiële situatie, en alleen indien de bijzondere administratieve aangelegenheid wordt bemoeilijkt. Zo is de mogelijkheid voor het publiek en ngo's om financiële steun van de overheid vrijwel uitgesloten.

Het verkrijgen van rechtsbijstand pro bono deelnemers eigen initiatief om te onderhandelen over haar advocaten of advocatenkantoren.

Er zijn geen wettelijke bepalingen of de rechtspraak inzake de keuze van de rechter in Letland of een ander land in geval van grensoverschrijdende gevolgen van beslissingen inzake milieubeleid. Letse rechter bevoegd is de besluiten van de Letse administratieve instellingen.

Links

- [Latvijas Republikas Satversme \(grondwet van de Republiek Letland\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Vides aizsardzības likums \(wet milieubeheer\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Par ietekmes UZ VIDĪ novērtējumu \(wet inzake de milieueffectbeoordeling\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Par piesārņojumu \(wet betreffende de verontreiniging\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Atkritumu apsaimniekošanas likums \(Wet afvalstoffenbeheer\) met link naar de Engelse versie](#)
- [Administratīvā procesa likums \(wet bestuursprocesrecht\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Informācijas atklātības likums \(wet inzake vrijheid van informatie, met een link naar de Engelse versie\)](#)
- [Prokuratūras likums \(Bureau van de aanklager LAS\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Tiesībsarga likums \(wet inzake de ombudsman\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Par tiesu varu \(wet op de rechterlijke bevoegdheid\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Teritorijas Attīstības territoriale ontwikkelingsplanning plānošanas likums \(Wet\) met een link naar de Engelse versie](#)
- [Latvijas Administratīvo pārkāpumu Kodekss \(Lets wetboek van administratieve overtredingen\)](#)
- [Register van aard deskundigen](#)
- [Register van advocaten](#)
- [Letse afdeling van Transparency International project delna, rechtsbijstand](#)
- In Letland Soros Stichting kosteloos juridisch advies, informatie over <http://www.sfl.lv/public/30263.html>
- [De samenleving van bescherming van Jurmala](#)
- [Letse Ornithological Society](#)
- [Ombudsman](#)
- [Openbaar Ministerie](#)
- [Rechtbanken, met inbegrip van informatie over procedures en modellen voor documenten](#)
- [Supreme Court, biedt de jurisprudentie databank, onder meer in de milieusector](#)
- [Informatie betreffende toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden](#)

Laatste update: 14/09/2016